

Bekendtgørelse om indretning af byggepladser og lignende arbejdssteder*)

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 589 af 22. juni 2001 med senere ændringer - ikke autoriseret sammenskrivning

SAMMENSKRIVNINGEN omfatter bekendtgørelse

- **nr. 589 af 22. juni 2001, som trådte i kraft den 1. juli 2001, og**
- **nr. 1423 af 27. december 2008, som trådte i kraft den 1. januar 2009.**

I medfør af § 15 a, stk. 4, § 20, stk. 2, § 20 a, stk. 2, § 39, stk. 1, § 43, § 73 og § 84 i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999, som ændret ved lov nr. 331 af 16. maj 2001 fastsættes:

Kapitel 1 - Område

§ 1. Bekendtgørelsen gælder for indretningen af arbejdssteder for bygge- og anlægsarbejde (byggepladser), hvad enten arbejdet udføres af ansatte, arbejdsgiver selv eller af selvstændige uden ansatte.

Stk. 2. Dog gælder bestemmelserne i kapitel 9, om velfærdsforanstaltninger, ikke ved arbejde, hvor der ikke beskæftiges ansatte, eller som omfattes af § 2, stk. 2, i lov om arbejdsmiljø. Stk. 3. Bestemmelserne i kapitel 9, om velfærdsforanstaltninger, gælder desuden ikke ved arbejde,

1. hvor arbejdsgiverens arbejdsopgaver på byggepladsen er af en varighed på højst 3 hele arbejdsdage, og de ansattes samlede beskæftigelser er på højst 6 manddage, eller
2. hvor de ansatte under beskæftigelsen på byggepladsen begynder og afslutter den daglige arbejdstid på et andet sted end byggepladsen. Ved sådanne arbejder skal den ansatte have velfærdsforanstaltninger efter reglerne om skiftende arbejdssteders indretning.

Stk. 4. Ved bygge- og anlægsarbejde forstås i denne bekendtgørelse

1. arbejde, der udføres i forbindelse med opførelse og ændring af bygninger og konstruktioner, herunder montagearbejder
2. opførelse og ændring af veje, tunneler, broer, havne og lignende anlæg
3. grave- og jordarbejde i forbindelse med ovennævnte
4. rør- og kabellægning
5. reparations- og vedligeholdelsesarbejder af ovennævnte og
6. nedbrydning og demontering af ovennævnte eller dele heraf.

§ 2. Bekendtgørelsen bevirker ingen ændringer i de særlige krav til indretningen af byggepladser, som følger af arbejdsmiljølovgivningens regler om fx asbest og om epoxyharpikser og isocyanater.

§ 3. Foruden arbejdsmiljølovgivningens bestemmelser gælder de bestemmelser, der i medfør af anden lovgivning, som brandlovgivningen og stærkstrømsbekendtgørelsen, måtte være fastsat for indretningen af byggepladser.

§ 4. Forpligtelserne ifølge bekendtgørelsen påhviler arbejdsgivere, virksomhedsledere, arbejdsledere og øvrige ansatte efter arbejdsmiljølovgivningens almindelige regler, jf. lovens kapitel 4.

Kapitel 2 - Planlægning og samarbejde

§ 5. På byggepladser, hvor flere arbejdsgivere udfører arbejde på det samme arbejdssted, skal de enkelte arbejdsgivere samarbejde om at skabe sikre og sunde arbejdsforhold for alle beskæftigede på arbejdsstedet. Samarbejdet mellem arbejdsgiverne skal ske under hensyn til den planlægning, afgrænsning og koordinering, der gennemføres på byggepladsen, jf. bekendtgørelse om bygherrens pligter.

§ 6. Den enkelte arbejdsgiver på byggepladsen skal sørge for, at de foranstaltninger for fællesområderne, som er aftalt med bygherren eller de andre arbejdsgivere, jf. bekendtgørelse om bygherrens pligter efter lov om arbejdsmiljø, iværksættes og vedligeholdes, samt føre et effektivt tilsyn hermed.

Stk. 2. Den enkelte arbejdsgiver på byggepladsen skal medvirke til at sikre, at bygherrens planlægning, afgrænsning og koordinering til fremme af de beskæftigedes sikkerhed og sundhed på byggepladsen virker efter hensigten.

Stk. 3. Den enkelte arbejdsgiver på byggepladsen skal tage hensyn til de anvisninger vedrørende planlægningen og koordineringen af sikkerheden og sundheden på byggepladsen, der kommer fra bygherrens koordinatore, jf. bekendtgørelse om bygherrens pligter.

§ 7. (Ophævet)

§ 8. Ved planlægningen og udførelsen af arbejde på bygge- og anlægspladser skal arbejdsgiveren under hensyn til iagttagelsen af de generelle forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1 i bekendtgørelse om arbejdets udførelse, navnlig følge de særlige forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 2 i denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Hvis et bygge- og anlægsarbejde indebærer særlige farer, som angivet i bilag 1, skal arbejdsgiveren udarbejde en skriftlig vurdering for arbejdets udførelse med henblik på, at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Hvis arbejdet kun for en del består i arbejde af denne karakter, skal vurderingen og angivelsen af foranstaltninger kun omfatte denne del af arbejdet.

Stk. 3. Hvis arbejdet skal udføres af flere arbejdsgivere, skal den enkelte arbejdsgiver sørge for, at vurderingen af sikkerhed og sundhed efter stk. 2, samordnes mellem arbejdsgiverne. Samordningen skal ske under hensyn til den planlægning, afgrænsning og koordinering, der gennemføres på byggepladsen, jf. bekendtgørelse om bygherrens pligter.

Kapitel 3 - Almindelige bestemmelser

§ 9. Bygningsdele, tekniske anlæg og installationer, tunneler, minegange, udgravninger, læsseramper og lignende, der er etableret på byggepladsen, skal være konstrueret og indrettet forsvarligt under hensyn til den forudsatte anvendelse.

§ 10. På de enkelte steder, hvor der udføres arbejde, skal der så vidt muligt være tilstrækkelig plads til, at nødvendigt inventar, hjælpemidler og materialer kan anbringes indbyrdes forsvarligt, og så alle funktioner, der er forbundet med arbejdet, kan udføres sikkert og med forsvarlige arbejdsstillinger og -bevægelser.

Stk. 2. Der skal på det enkelte sted, hvor der arbejdes, være forsvarlige adgangsforhold og tilstrækkelig flugtmulighed samt tilstrækkelig tilførsel af frisk luft.

§ 11. Til arbejde over terræn eller gulvniveau, der ikke på anden måde kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt, skal der findes egnede tekniske hjælpemidler, hvorfra arbejdet kan udføres.

Stk. 2. I råhuse, på stilladser og lignende åbne konstruktioner, hvor der foregår arbejde i længere perioder, og hvor det må påregnes, at de ansatte udsættes for sundhedsskadelige påvirkninger fra vejrliget, skal der i vinterhalvåret foretages inddækninger eller lign. til beskyttelse herimod i det

omfang, det er muligt og rimeligt.

§ 12. Hvis der udføres arbejdsoperationer på samme sted i længere tid, skal der træffes foranstaltninger til beskyttelse mod vejrliget, såsom etablering af egnet telt eller halvtag eller henlæggelse af arbejdet til bygning eller skur såvidt muligt med dagslystilgang, medmindre det vil være åbenbart urimeligt eller uhensigtsmæssigt.

Stk. 2. Hvis der på byggepladsen i længere perioder udføres tegnestuearbejde, kontorarbejde eller andet arbejde, der ikke er egentligt bygge- og anlægsarbejde, skal det henlægges til lokaler, hvis indretning opfylder reglerne om faste arbejdssteder. Dette gælder også lokaler indrettet i skure, pavilloner eller lign., idet der dog ikke stilles større krav til disses isolation og loftshøjde end fastsat i reglerne for indretning af skurvogne o.l., jf. bekendtgørelse om indretning af skurvogne og lignende.

§ 13. Skure, pavilloner og lign., herunder skurvogne og lign. med velfærdsfaciliteter, skal være placeret, hvor de er mindst muligt udsat for nedstyrtende materialer, støv og anden luftforurening, støj, vibrationer, ildelugt m.v.

Stk. 2. Skurene m.v. skal være placeret således, at tilstrækkelig tilgang af dagslys ikke er hindret, og så der fra det enkelte skur på terræn er flugtveje i mindst 2 retninger til frit terræn. Flugtveje fra skurene skal have en bredde på mindst 2 meter og holdes frit passable.

Stk. 3. Skurene m.v. skal være opstillet stabilt med vandrette gulve. Der skal være opsat forsvarlige trapper fra døre til terræn, og alle døre til det fri skal åbne udad.

§ 14. Tekniske installationer og anlæg skal være placeret og installeret, så de er til mindst mulig fare under arbejdet, og så de så vidt muligt er sikret mod uvedkommende.

Stk. 2. Materialer, herunder affald, skal være anbragt, stablet og eventuelt sikret, så de ikke frembyder fare for sikkerhed og sundhed. Stoffer og materialer, der efter Energi- og Miljøministeriets klassifikationsbestemmelser er klassificeret som meget giftige, giftige, ætsende, eksplosive, yderst let antændelige og let antændelige, skal opbevares på et egnet og aflåst sted.

§ 15. Der skal ved indretningen af arbejdsstedet i nødvendigt omfang tages hensyn til handicappede arbejdstagere.

Kapitel 4 - Nedstyrtnings- og nedskridningsfare

§ 16. På terræn skal farlige niveauforskelle, gruber, huller og lign. forsvarligt afspærres, overdækkes eller forsynes med rækværk. Udgravninger skal sikres ved indhegning eller anden passende foranstaltning, der hindrer nedstyrtning af personer eller materiel.

§ 17. Jordarbejde, herunder udgravning til byggegruber, rør, kabler m.v., skal udføres med passende skråningsanlæg eller brug af afstivning eller anden egnet foranstaltning, så fare for jordskred er effektivt imødegået.

Stk. 2. Foranstaltningerne skal træffes under hensyn til jordens beskaffenhed, fx evt. nærliggende ældre udgravninger med løsere fyld, samt påvirkninger fra vejrliget. Der skal desuden tages hensyn til særlige belastninger tæt på udgravningen eller aktiviteter i området, der kan bevirke rystelser.

Stk. 3. Der skal om nødvendigt, inden arbejdet påbegyndes, foretages undersøgelser af jordbundsforholdene og indhentes oplysning om eventuelle installationer på området samt tidligere aktiviteter på arealet.

§ 18. Udgravninger, brønde, tunneler og andre underjordiske anlæg, hvori der foregår arbejde eller færdsel, skal på forsvarlig måde sikres mod sammenstyrtning og nedskridning af materialer samt evt. fare i forbindelse med indtrængning af vand, flydesand m.v.

Stk. 2. Det skal sikres, at der under arbejdet er mulighed for hurtig flugt i fornødent omfang og sikre op- og nedgange i passende antal og placering.

Stk. 3. Kanten af udgravninger, skal friholdes i passende afstand for oplæg af materialer og for kørsel. Afstanden skal normalt mindst være 1 meter.

§ 19. I bygninger, konstruktioner m.v. skal åbninger i gulve, tage, vægge, etageadskillelser og lign., som frembyder fare for nedstyrtning eller fald, forsynes med rækværk, overdækning eller anden passende sikkerhedsforanstaltning.

Stk. 2. Ved arbejde på underlag, herunder tagbeklædning, der ikke har den fornødne bæredygtighed, skal der etableres passende sikkerhedsforanstaltninger mod faren for gennemstyrtning

§ 20. Arbejdsdæk, arbejdsplatforme, stilladser, adgangsveje og lign. skal være forsynet med rækværk eller anden effektiv afspærring overalt, hvor der kan ske fald på mere end 2 meter til det omgivende underlag, og tillige ved mindre højde, hvor der er særlig fare, jf. § 22, stk. 2.

Stk. 2. Dette gælder dog ikke i forbindelse med arbejdsoperationer, hvor rækværk eller afspærring vil være til hinder for arbejdets udførelse, eller i forbindelse med kortvarige arbejdsopgaver, hvor faren ved etablering og fjernelse af rækværk eller afspærring er større end den fare, der skal afværges. Der skal i så fald træffes andre passende sikkerhedsforanstaltninger, jf. § 23.

§ 21. På tage, hvor der foregår færdsel eller arbejde, skal der alt efter tagets hældning træffes følgende sikkerhedsforanstaltninger:

1. Taghældning under 15°: Hvor tagkanten er mere end 3,5 meter over det omgivende underlag, skal der langs kanten opsættes rækværk eller anden lige så effektiv sikring, jf. § 23. Hvis tagarbejdet foregår på skridsikkert underlag og under gode vind- og vejrforhold, kan højden hæves til 5 meter. Hvis arbejdet kan udføres, uden at det er nødvendigt at komme nærmere end 2 meter til tagkanten, kan rækværket erstattes af en tydelig og holdbar markering af arbejdsstedet. Færdsel må ikke finde sted uden for markeringen.
2. Taghældning på 15° eller derover: Hvis tagfoden er mere end 2 meter over det omgivende underlag, og der under arbejdets udførelse vil forekomme færdsel eller arbejde i en højde af 5 meter eller derover, skal der, inden arbejdet påbegyndes, ved tagfoden anbringes stillads, skærm, net eller lign., jf. § 23, der med sikkerhed kan standse fald af personer. Hvis taget er glat, skal der, uanset hvilken højde der arbejdes i, anvendes tagstiger, medmindre lægterne forsvarligt kan fungere som sådanne.
3. Taghældninger på 34° eller derover: Der skal træffes foranstaltninger efter pkt. 2 og derudover anbringes skærm, net eller lign. således, at den lodrette afstand fra de steder, hvorfra der arbejdes, til skærmen m.v. aldrig overstiger 5 meter. Der skal desuden, uanset hvilken højde, der arbejdes i, altid anvendes tagstiger, medmindre lægterne forsvarligt kan fungere som sådanne.
4. Taghældning over 60°: Der skal træffes foranstaltninger, som angivet i pkt. 3, dog således at den lodrette afstand fra arbejdssteder til skærm m.v. aldrig overstiger 2 meter.

Stk. 2. Rækværk, skærm, net eller lign. kan undlades, hvis arbejdet er kortvarigt og udføres med anvendelse af sikkerhedsbælte med line.

Stk. 3. Pladser for op- og nedhejsning af materialer m.v. og ved rør til nedstyrtning af affald, skal være forsynet med rækværk, skærm, net eller lign., når den lodrette afstand fra tagkant til det omgivende underlag det pågældende sted overstiger 2 meter. Stk. 4. Indhak i taget skal sikres, som angivet i stk. 3, medmindre indhakked er effektivt markeret, jf. stk. 1, pkt. 1.

Stk. 5. Sikkerhedsforanstaltninger efter stk. 1, 2, 3 og 4 skal træffes også ved mindre faldhøjde end angivet i disse bestemmelser, hvis der på grund af arbejdets art, vejrforholdene, tagfladens art eller andre forhold er særlig fare for nedstyrtning, eller hvis nedstyrtning på det omgivende underlag er forbundet med særlig fare, jf. §§ 22 og 23.

§ 22. Hvor der i øvrigt under arbejde og færdsel i højden kan være fare for fald, skal der, hvis faldhøjden er mere end 2 meter, træffes sikkerhedsforanstaltninger efter § 23.

Stk. 2. Der skal tillige træffes sikkerhedsforanstaltninger, hvor der er mindre faldhøjde, hvis der på grund af arbejdets art er særlig fare for nedstyrtning, eller hvis nedstyrtning på det omgivende

underlag er forbundet med særlig fare.

Stk. 3. Sikkerhedsforanstaltninger kan dog undlades ved kortvarige arbejdsopgaver, hvor faren ved sikkerhedsforanstaltningernes etablering, brug og fjernelse er større end den fare, de skal afværge. Dette gælder fx ved visse arbejdsoperationer i forbindelse med elementmontage.

§ 23. Sikkerhedsforanstaltningerne mod personnedstyrtning, der fx kan bestå i stilladser, rækværker, skærme, overdækninger, tagstiger, transportable personløftere med arbejdsplatform (lift), sikkerhedsnet eller sikkerhedsbælte med line, skal vælges således, at faren under deres etablering og fjernelse er mindre end den fare, de skal afværge.

Stk. 2. Sikkerhedsbælte med line kan dog kun vælges til arbejdsopgaver, hvor anden sikkerhedsforanstaltning ikke med rimelighed kan anvendes.

§ 24. Rækværker, der skal beskytte mod nedstyrtningfare, skal mindst bestå af håndliste, knæliste og fodliste. De skal have fornøden styrke og være forsvarligt udført.

Stk. 2. Overdækninger skal være af tilstrækkelig styrke og sikres mod forskydning.

§ 25. Hvor der er risiko for, at genstande eller materialer kan falde ned, skal der træffes passende foranstaltninger til sikring af omgivelserne, fx ved afspærring eller afskærmning. Materialer m.v., der oplægges på tage og lign., skal være anbragt, så de ikke kan glide eller rives ned af vinden.

Kapitel 5 - Andre risici

§ 26. Hvor der i øvrigt er forhold, der kan frembyde fare for personskade, skal der foretages passende sikkerhedsforanstaltninger, som fx afspærring af det pågældende område, afstivning ved sammenstyrtningfare, afskærmning eller ombøjning af udragende genstande, armeringsjern m.v.

§ 27. Ved arbejde på veje eller andre arealer med risiko for påkørsel skal der træffes foranstaltninger, der effektivt sikrer de beskæftigede, fx passende afskærmning eller markering.

§ 28. Områder, hvor der skal foregå arbejdsprocesser, der indebærer særlige risici, fx nedrivning og sprængning af bygninger og konstruktioner, skal indrettes, så arbejdet kan udføres så farefrit som muligt og med anvendelse af nødvendige sikkerhedsforanstaltninger.

Stk. 2. Hvis arbejdsprocessen udvikler støv eller anden luftforurening, stråling, ekstreme temperaturer, støj, stank m.v., skal dette så vidt muligt imødegås på udviklingsstedet eller fjernes.

Stk. 3. Ventilationsanlæg skal være indrettet og placeret, så sundhedsskadelig støj og træk undgås, og således at vedligeholdelsen kan ske på forsvarlig måde. Ventilationsanlægget skal være forsynet med en kontrolanordning, der angiver utilstrækkelig funktion.

§ 29. Hvor der er fare for, at luften indeholder sundhedsskadelige eller brændbare stoffer eller materialer, skal luften kontrolleres, og der skal træffes effektive foranstaltninger til beskyttelse af de beskæftigede mod påvirkninger herfra og til forebyggelse af risikoen for ulykker.

Stk. 2. Det samme gælder, hvis der arbejdes på steder, hvor der kan opstå iltmangel. Kontrollen skal foretages kontinuerligt. Der skal desuden etableres en overvågning udefra og være truffet foranstaltninger, så den pågældende hurtigt og effektivt kan reddes ud og få hjælp.

§ 30. I de i §§ 28 og 29 beskrevne tilfælde må andre ikke arbejde eller opholde sig så nær området, at de udsættes for fare eller sundhedsskadelig påvirkning.

§ 31. Hvor der under arbejdet er risiko for forurening med materialer, der er smittefarlige, eller med stoffer eller materialer, som det af hensyn til sikkerhed eller sundhed er vigtigt at få fjernet hurtigt fra huden eller hindre spredning af, skal der i nærheden findes passende og tilstrækkelige hjælpemidler hertil, som fx øjenskyllflaske, nødbruser, håndvask, om nødvendigt varmt vand og særlige rensmidler.

§ 32. Der skal i nødvendigt omfang findes en holdbar skiltning anbragt på hensigtsmæssige steder, til oplysning om særlige risici på byggepladsen eller om andre forhold af sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning.

Stk. 2. De ansatte skal på arbejdsstedet have adgang til at benytte telefon.

§ 33. Hvor arbejdets art og forholdene i øvrigt gør det påkrævet, skal arbejdsstedet være forsynet med passende brandmateriel og redningsudstyr samt fornødne hjælpemidler til førstehjælp i ulykkestilfælde. Hvis det er nødvendigt for at kunne yde en forsvarlig førstehjælp, skal der findes særlige lokaler indrettet og udstyret hertil. Nævnte udstyr m.v. skal findes i tilstrækkelig mængde, anbragt på hensigtsmæssige steder.

§ 34. Hvor der kan opstå særlige faresituationer, skal arbejdsstedet være forsynet med alarmsystemer, der på hensigtsmæssig måde advarer om faren.

Stk. 2. Brandmateriel og alarmsystemer skal jævnligt kontrolleres og vedligeholdes.

Kapitel 6 - Adgangs- og transportveje

§ 35. Byggepladsen skal være indrettet med et tilstrækkeligt antal adgangsveje og transportveje af en sådan størrelse og beskaffenhed, at færdslen kan foregå uden fare for sikkerhed eller sundhed. Adgangs-, transport- og færdselsarealer skal i fornødent omfang være indrettede, så egnede tekniske hjælpemidler kan anvendes.

Stk. 2. Placeringen, antallet og dimensionerne af døre, porte, lemme, m.v. skal være forsvarlige under hensyn til arbejdets art og forholdene i øvrigt. Døre m.v. skal bestå af egnede materialer og være udformet og indrettet således, at de let kan åbnes, lukkes og passeres uden risiko.

Stk. 3. Det skal så vidt muligt tilstræbes, at adgangs- og transportvejene for kørende og gående trafik holdes adskilt, og at køreveje er ensrettede. Hvor dette ikke er muligt, skal der etableres en passende sikkerhedsafstand mellem den kørende og gående trafik.

Stk. 4. Det skal sikres,

1. at veje er bæredygtige, når de benyttes, uanset vejrliget,
2. at adgangsveje fra offentlig vej og parkeringsplads til omklædningsrum og veje mellem skure kan befærdes i normalt fodtøj, og
3. at adgangsveje fra omklædningsrum til arbejdspladser kan befærdes i arbejdsfodtøj.

§ 36. Adgangsveje for gående skal have en bredde på mindst 80 cm. Hvor der ikke transporteres materialer, kan bredden nedsættes til 60 cm.

§ 37. Veje og færdselsarealer for kørende materiel skal forsynes med passende værn, hvis de er hævet over tilstødende arealer med mere end 3 meter høje skrån timer eller mere end 1 meter høje lodrette spring. Det samme gælder ved mindre højde, hvis nedstyrting på underliggende arealer er forbundet med særlig fare.

Stk. 2. Færdselsveje og -arealer skal holdes jævne og fri for materialer eller genstande, der kan være til fare for færdslen. Skakter, huller og lign. skal overdækkes eller afspærres.

§ 38. Hvor der er jævnlig færdsel af personer fra et niveau til et andet, skal der etableres hensigtsmæssige adgangsveje, fx i form af trapper, elevatorer eller ramper.

Stk. 2. Permanente trapper skal etableres så tidligt som muligt. Elevator skal etableres til steder, hvor der i mere end 2 måneder foregår arbejde i en højde af mere end 25 meter over terræn, hvis det er teknisk og praktisk muligt.

Stk. 3. Stiger skal være fastgjorte og opstillet med hensigtsmæssig hældning og således, at der er håndfæste ca. 1 meter over øverste niveau.

§ 39. Afhængig af arbejdets art og forholdene i øvrigt skal der være et tilstrækkeligt antal flugtveje

af en sådan beskaffenhed og placering, at alle på arbejdsstedet i en faresituation kan komme i sikkerhed. Elevator accepteres ikke som flugtvej.

Stk. 2. Flugtveje skal føre så direkte som muligt til et sikkert område og holdes frit passable.

Stk. 3. I det omfang, det er påkrævet af hensyn til en sikker orientering og færdsel, skal færdselsveje og -arealer samt flugtveje have en tydelig markering af færdselsretninger, udgange og uventede niveauforskelle.

§ 40. Over adgangs- og transportveje, hvor der er risiko for nedstyrtning af materialer, skal der anbringes skærme eller overdækning.

Kapitel 7 - Belysning

§ 41. På arbejdsområder skal der være passende belysning, tilpasset arbejdets art, så det enkelte arbejde kan foregå forsvarligt, herunder så vidt muligt i hensigtsmæssige arbejdsstillinger.

Stk. 2. Belysningen må ikke give generende blænding eller reflekser eller medføre generende varme.

§ 42. Adgangsveje, transportveje og færdselsarealer skal være belyst, så færdslen kan foregå forsvarligt. Belysningen skal have en styrke på mindst 25 lux.

Stk. 2. Lokaler, der ikke er belyst, og hvor der kan være risiko for fald eller anden særlig fare, skal være afspærret.

§ 43. I det omfang, det er påkrævet for sikker orientering, skal lokaler, arbejdspladser, adgangs- og flugtveje være forsynet med nødbelysning. Hvis dette ikke er muligt eller rimeligt, skal de ansatte være forsynet med en bærbar lygte, som er beskyttet imod stød og slag.

Kapitel 8 - Orden og ryddelighed

§ 44. Der skal på byggepladsen være orden og ryddelighed, så forholdene til stadighed er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige. Det skal herunder navnlig iagttages,

1. at veje, færdselsarealer, tekniske installationer og sikkerhedsforanstaltninger holdes i forsvarlig stand,
2. at materialer, redskaber, ledninger m.v. ikke henlægges til fare for arbejdet eller færdslen,
3. at veje, færdselsarealer og arbejdssteder holdes fri for spild og lign. samt ryddes og gruses ved sne og frost, og
4. at affald og lign. henlægges på hensigtsmæssige steder og bortskaffes på forsvarlig måde.

Stk. 2. Rengøring skal udføres på en sådan måde, at skadelig forurening ikke spredes.

Kapitel 9 - Velfærdsforanstaltninger

§ 45. Arbejdsgiveren skal sørge for, at den ansatte under arbejdet har adgang til

1. toilet, der er aflåseligt
2. spiserum med adgang til drikkevand i nærheden
3. håndvask med rindende koldt og varmt vand
4. omklædningsrum
5. brusebad, jf. dog stk. 2, og
6. soveplads, hvis der på arbejdsstedet udføres tjeneste med tilladelse til at sove.

Stk. 2. Ved arbejde, hvor de ansattes beskæftigelse på byggepladsen ikke overstiger 2 uger, og hvor vand- og kloaktilslutning ikke er umiddelbart muligt, skal brusebad kun etableres, hvis arbejdet

1. er meget støvende eller på anden måde stærkt tilsmudsende
2. medfører risiko for forurening med materialer, der er smittefarlige
3. medfører fare for at komme i berøring med stoffer og materialer, som det af hensyn til sikkerhed eller sundhed er vigtigt at få fjernet fra huden eller hindre spredning af, eller

4. udsætter den ansatte for høje temperaturer, eller er forbundet med stor fysisk anstrengelse.

Stk. 3. Gravide kvinder og ammende mødre skal have mulighed for at hvile sig liggende under passende forhold.

Stk. 4. Ansatte, der under arbejdet har risiko for at blive forurenede med materialer, der kan være smittefarlige, eller komme i berøring med stoffer og materialer, som det af sikkerheds- eller sundhedshensyn er vigtigt at få fjernet fra huden, skal benytte de faciliteter, som tjener til at hindre påvirkning fra eller spredning af de pågældende stoffer eller materialer. Indtagelse af mad og drikke må ikke finde sted i arbejdsrum, hvor der udføres arbejde af nævnte karakter.

§ 46. Faciliteterne skal etableres på eller i umiddelbar nærhed af byggepladsen og være til rådighed fra arbejdets begyndelse.

Stk. 2. Faciliteterne kan dog helt eller delvis etableres på et samlingssted uden for byggepladsen ved arbejde, hvor de ansattes beskæftigelse på byggepladsen ikke overstiger 2 uger.

Stk. 3. Etablering af faciliteter på et samlingssted kan desuden ske ved anlægsarbejde, hvor byggepladsen flytter sig under fremføring af anlægget som fx ved vejbygning og ledningsarbejde.

§ 47. Faciliteterne skal være hensigtsmæssigt beliggende i forhold til hinanden og de enkelte arbejdssteder og have gode adgangsforhold. Der må højst være en afstand af 200 meter eller en transporttid på 5 minutter til toilet.

Stk. 2. Toiletter, håndvaske og brusebade skal findes i et antal, så der er mindst

1. 1 toilet for hver 15 personer
2. 1 håndvask for hver 5 personer, og
3. 1 brusebad for hver 10 personer.

§ 48. Faciliteterne kan etableres i skurvogne, skure, pavilloner, eksisterende bygninger m.v. Hvis faciliteterne etableres i skurvogne eller andre flytbare enheder, skal disses størrelse og indretning opfylde kravene i bekendtgørelse om indretning af skurvogne og lignende, jf. dog § 49. Etableres faciliteterne på anden måde, fx i bygninger på stedet, skal disses brugsværdi have en lignende standard.

Stk. 2. Hvis varigheden af arbejdet eller samlingsstedet er mere end 2 måneder, skal toiletterne tilsluttes kloak.

Stk. 3. Hvis varigheden af arbejdet eller samlingsstedet er mindre end 2 måneder, skal toiletterne tilsluttes kloak, hvis kloak er fremført til byggepladsen, og tilslutning kan ske uden rendegravning eller lign. jf. dog § 49.

§ 49. I forbindelse med arbejde, hvorved der hos den enkelte arbejdsgiver er højst 4 beskæftiget, og de ansattes beskæftigelse på byggepladsen ikke overstiger 2 uger, kan faciliteterne etableres i andre flytbare enheder end dem, der kræves efter § 48, såfremt de er egnede og forsvarligt indrettede. Der kan desuden anvendes afløbsfrit toilet.

§ 50. I forbindelse med anlægsarbejde, hvor byggepladsen flytter sig under fremføringen af anlægget, og hvor faciliteterne ikke etableres på et samlingssted, men etableres løbende i umiddelbar nærhed af byggepladsen, finder ovenstående bestemmelser anvendelse med følgende lempelser:

1. Toiletter kræves ikke tilsluttet kloak
2. Samme rum kan benyttes til omklædning og spisning. Dette gælder dog ikke, hvis faciliteterne etableres fælles for flere arbejdsgivers ansatte, eller der findes brusebad
3. Brusebad kræves kun, hvis vand- og kloak tilslutning er umiddelbart mulig. Brusebadet skal dog etableres, hvis arbejdet

a) er meget støvende eller på anden måde stærkt tilsmudsende,

- b) medfører risiko for forurening med materialer, der er smittefarlige,
- c) medfører fare for at komme i berøring med stoffer og materialer, som det af hensyn til sikkerhed og sundhed er vigtigt at få fjernet fra huden, eller
- d) udsætter den ansatte for høje temperaturer eller er forbundet med stor fysisk anstrengelse.

§ 51. Hvor der anvendes afløbsfrit toilet, skal dette have samme hygiejniske standard som toiletter med vandudskylning.

§ 52. Faciliteterne kan være fælles for flere arbejdsgiveres ansatte under forudsætning af, at ovenstående krav til faciliteterne er opfyldt i forhold til det antal beskæftigede, som derved samtidig har dem til rådighed. Faciliteterne på byggepladsen må ikke være til rådighed for andre end de pågældende arbejdsgiveres ansatte.

Stk. 2. Kvinder og mænd skal enten have adskilte omklædningsrum og baderum eller have mulighed for at benytte samme rum hver for sig.

§ 53. Rummene skal opvarmes i nødvendigt omfang, så der under benyttelsen er en temperatur af mindst 18° C.

Stk. 2. Rummene skal holdes ryddelige og rene og forsvarligt vedlige. Rummene må ikke benyttes til uvedkommende formål.

§ 54. Såfremt der på en byggeplads foreligger særlige forhold i forbindelse med snævre pladsforhold eller trafik hensyn, som ikke gør det muligt at opfylde bestemmelserne i § 47, stk. 2, og § 48, kan disse fraviges i det omfang, det er nødvendigt.

Stk. 2. Der skal i så fald, inden arbejdet påbegyndes, foreligge en dokumentation herfor og en plan for, hvorledes velfærdsforanstaltninger skal gennemføres. Dette materiale skal være tilgængeligt for de ansatte.

Kapitel 10 - Dispensationer og klageadgang

§ 55. Direktøren for Arbejdstilsynet kan, hvor særlige forhold foreligger, tillade afvigelser fra bestemmelserne i denne bekendtgørelse, når det skønnes rimeligt og forsvarligt, og i det omfang, det er foreneligt med direktiv 92/57/EØF om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed på midlertidige eller mobile byggepladser.

§ 56. Arbejdstilsynets afgørelser efter bekendtgørelsen kan påklages efter lov om arbejdsmiljø § 81.

Kapitel 11 - Straf

§ 57. Med mindre højere straf er forskyldt efter lov om arbejdsmiljø eller anden lovgivning, straffes med bøde eller fængsel i indtil 2 år den, der

1. overtræder §§ 5-54
2. ikke efterkommer påbud efter bekendtgørelsen, eller
3. tilsidesætter vilkår for dispensationer efter bekendtgørelsen.

Stk. 2. For overtrædelse af §§ 5 45, stk. 3, og §§ 44 54 kan der pålægges en arbejdsgiver bødeansvar, selvom overtrædelsen ikke kan tilregnes ham som forsætlig eller uagtsom. For bødeansvaret fastsættes ingen forvandlingsstraf.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 12 - Ikrafttræden

§ 58. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2001.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 1017 af 15. december 1993 om indretning af byggepladser og lignende arbejdssteder efter lov om arbejdsmiljø.

**) Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører Rådets direktiv nr. 92/57/EØF af 24. juni 1992 om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed på midlertidige eller mobile byggepladser EF-Tidende 1992, L 245/6.*

Arbejdstilsynet | Postboks 1228 | 0900 København C | Telefon 7012 1288 | Fax 7012 1289 | at@at.dk